

Український державний університет залізничного транспорту

Кафедра залізничних станцій та вузлів

УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ СОРТУВАЛЬНОЇ СТАНЦІЇ ПРИ
МІЖНАРОДНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ

Пояснювальна записка і розрахунки
до випускної кваліфікаційної роботи

УТССМ.300.00.00.00 ПЗ

Розробив студент групи 215-МКТ-Д23
спеціальності 275 / 275.02 (роботу виконано
самостійно, відповідно до принципів
академічної доброчесності)

 Богдан ГРИШКО

Керівник: доцент, канд. техн. наук

Валерій КУЛЕШОВ

Рецензент: професор, канд. техн. наук

Віктор ЗАПАРА

2026

АНОТАЦІЯ

Дана кваліфікаційна робота включає в себе 17 слайдів презентації, 87 аркушів пояснювальної записки формату А4, що включає 18 рисунків, 13 таблиць, 26 літературних джерел.

Ключові слова: АВТОМАТИЗОВАНА СИСТЕМА, ІНФОРМАТИЗАЦІЯ, МІЖНАРОДНІ ПЕРЕВЕЗЕННЯ, ПАРК ВАНТАЖНИХ ВАГОНІВ, СОРТУВАЛЬНА СТАНЦІЯ.

Об'єктом дослідження є процес організації роботи сортувальної станції при міжнародних перевезеннях парком різних власників.

Метою дослідження є удосконалення роботи сортувальної станції, на прикладі станції О, при міжнародних перевезеннях парком різних власників в умовах інформатизації, що дозволить зменшити експлуатаційні витрати залізничних державного і приватних операторів - власників рухомого складу.

У кваліфікаційній роботі виконаний аналіз використання елементів інфраструктури сортувальної станції, на прикладі сортувальної станції О, при перевезеннях парком різних власників, заходів щодо використання новітніх інформаційних технологій.

Удосконалена модель ефективного використання елементів інфраструктури сортувальної станції на умовах ресурсозбереження, що дозволить зменшити експлуатаційні витрати залізничних державного і недержавних операторів – власників рухомого складу.

Удосконалена інформаційна технологія керування станційними процесами на основі підвищення ефективності використання елементів інфраструктури сортувальної станції.

Удосконалена структура автоматизованого робочого місця працівників сортувальної станції на базі розвинених інформаційних технологій.

Визначена економічна ефективність впровадження нового програмного забезпечення в системі АСК ВП УЗ-Є.

ABSTRACT

This qualification work includes 17 presentation slides, 87 pages of an explanatory note in A4 format, featuring 18 figures, 13 tables, and 26 literature references.

Keywords: AUTOMATED SYSTEM, COMPUTERIZATION, INTERNATIONAL TRANSPORTATION, FREIGHT WAGON FLEET, RAILWAY SORTING STATION.

The object of the study is the process of organizing the work of a sorting station during international transportation by a fleet of different owners.

The purpose of the study is to improve the work of a sorting station, using the example of station O, during international transportation by a fleet of different owners in the conditions of informatization, which will allow to reduce the operating costs of railway state and private operators - owners of rolling stock.

The qualification work analyzes the use of elements of the infrastructure of a sorting station, using the example of sorting station O, during transportation by a fleet of different owners, measures to use the latest information technologies.

The model of effective use of elements of the infrastructure of a sorting station under resource-saving conditions has been improved, which will allow to reduce the operating costs of railway state and non-state operators - owners of rolling stock.

The information technology of station process management has been improved based on increasing the efficiency of using elements of the infrastructure of the sorting station. The structure of the automated workplace of employees of the sorting station has been improved based on developed information technologies. The economic efficiency of implementing new software in the ASK system of the UZ-E VP has been determined.

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет управління процесами перевезень

Кафедра залізничних станцій та вузлів

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

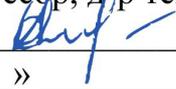
Спеціальність 275 Транспортні технології

275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

професор, д-р техн. наук

 О. М. Огар

« ____ » _____ 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА ВИПУСКНУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

Гришку Богдану Юрійовичу

1 Тема «Удосконалення технології сортувальної станції при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації»

керівник Кулешов Валерій Вячеславович, канд. техн. наук., доцент
затверджені розпорядженням по факультету управління процесами перевезень від 24 жовтня 2025 року № 19/25

2 Строк подання студентом роботи - 15 січня 2026 року

3. Вихідні дані до роботи Схема сортувальної станції О. Характеристика примикаючих підходів. Вагонопотоки та вантажопотоки станції. Технологічний процес роботи станції. Техніко-розпорядчий акт станції. Показники роботи станції та їх аналіз.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) Аналіз використання елементів інфраструктури залізничної сортувальної станції. Удосконалення моделі ефективного використання елементів інфраструктури сортувальної станції при міжнародних перевезеннях парком різних власників в умовах інформатизації. Удосконалення інформаційної технології керування станційними процесами на основі підвищення ефективності використання елементів інфраструктури сортувальної станції. Структура автоматизованого робочого місця працівників сортувальної станції на базі розвинених інформаційних технологій. Визначення економічної ефективності впровадження нового програмного забезпечення в системі АСК ВП УЗ-Є

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Аналіз виконання основних показників по станції О. Аналіз стану транзитних перевезень вантажів в Україні. Модель ефективного використання елементів інфраструктури сортувальних станцій та прилеглих дільниць при міжнародних перевезеннях парком різних власників. Залежність експлуатаційних витрат від числа розформованих та сформованих составів, числа колій парку сортувальної станції О.

Залежність розрахункового числа колій парку приймання від рівня завантаження сортувальної гірки, сортувального парку від обсягу переробки, парку відправлення від обсягу переробки. Запропонована функціональна модель діяльності сортувального комплексу при міжнародних перевезеннях парком різних власників. Порівняльні діаграми змодельованих та фактичних показників роботи, на прикладі станції О. Удосконалення інформаційної технології обробки поїздів і переробки вагонопотоків на сортувальних станціях за умовами сервісу користувачам. Економічні показники. Висновки (12 листів)

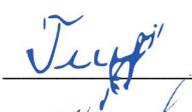
6 Консультанти окремих розділів

Розділ	Прізвище, ініціали, посада та науковий ступінь консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Визначення економічної ефективності впровадження нового програмного забезпечення	Євгеній БАЛАКА, доцент, канд. екон. наук		

7. Дата видачі завдання «3» листопада 2025 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Назва етапів	Строк виконання етапів	Примітка
1 Аналіз використання елементів інфраструктури залізничної сортувальної станції	10.11.2025	
2 Удосконалення моделі ефективного використання елементів інфраструктури сортувальної станції на умовах ресурсозбереження. Удосконалення інформаційної технології керування станційними процесами на основі підвищення ефективності використання елементів інфраструктури сортувальної станції	24.11.2025	
3 Структура автоматизованого робочого місця працівників сортувальної станції на базі розвинених інформаційних технологій	08.12.2025	
4 Визначення економічної ефективності впровадження нового програмного забезпечення в системі АСК ВП УЗ-Є	22.12.2025	
Оформлення проекту	15.01.2026	

Студент Богдан ГРИШКО

Керівник Валерій КУЛЕШОВ

Зміст

Перелік основних скорочень	9
Вступ	10
1 Аналіз застосування компонентів інфраструктури сортувальної станції при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації	13
1.1 Оцінка методик обчислень та застосування елементів інфраструктури сортувальної станції при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації	13
1.2 Оцінка використання елементів інфраструктури сортувальної станції О	17
1.3 Оцінка інформаційного забезпечення логістичного ланцюга вантажних перевезень при АСК ВП УЗ-Є	20
2 Удосконалення моделі ефективного використання елементів інфраструктури сортувальної станції при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації	27
2.1 Обґрунтування напрямку дослідження щодо підвищення ефективності використання елементів інфраструктури сортувальної станції	27
2.2 Модель ефективного використання елементів інфраструктури сортувальної станції та прилеглих ділянок при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації	28
2.3 Модель обслуговування вантажовідправників та вантажоотримувачів на станціях прилеглих ділянок	34

					УТССМ.300.00.00.00 ПЗ			
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата				
Розроб.		Гришко			Удосконалення технології сортувальної станції при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації	Лит.	Лист	Листів
Перевір.		Кулешов					6	87
Реценз.						УкрДУЗТ 6		
Н. Контр.		Шаповал						
Затв.		Огар						

3 Удосконалення інформаційної технології керування станційними процесами на основі підвищення результативності використання елементів інфраструктури сортувальної станції	40
3.1 Удосконалення інформаційної технології обробки поїздів і переробки вагонопотоків на сортувальній станції	40
3.2 Адаптація інформаційної технології опрацювання поїздів і вагонів до виробничого процесу сортувальної станції в умовах електронного документообігу	41
3.3 Удосконалення автоматизованого контролю використання інфраструктури сортувальної станції операторами перевезень	45
4 Структура автоматизованого робочого місця персоналу сортувальної станції на основі сучасних інформаційних технологій	50
4.1 Основні вимоги до комплексу автоматизованих робочих місць співробітників сортувальної станції	50
4.2 Рекомендації щодо автоматизованого моніторингу технологічних процесів на сортувальній станції та прилеглих колійних ділянках	54
5 Визначення економічної ефективності впровадження нового програмного забезпечення в системі АСК ВП УЗ-Є	57
5.1 Прогнозування обсягів роботи опорної сортувальної станції О	57
5.2 Визначення потрібних капіталовкладень та додаткових експлуатаційних витрат на поетапне переобладнання робочих місць	64
Висновки	68
Список використаних джерел	70
Додаток А Характеристика елементів інфраструктури	73

Додаток Б Аналіз статистичних досліджень вхідних потоків поїздів в елементах транспортної системи на сортувальній станції О	80
Додаток В Гістограми та теоретичні залежності вагоно-годин знаходження вагонів на станції О при виконанні технологічного процесу	81
Додаток Д Аналіз змодельованих та фактичних показників роботи сортувальної станції О	85

					УТССМ.300.00.00.00 ПЗ	Лист
Зм.	Лист	№ докум.	Підпис	Дата		8

Перелік основних скорочень

АРМ – автоматизоване робоче місце;

АСК ВП УЗ-Є – єдина автоматизована система керування вантажними перевезеннями Укрзалізниці;

ДС – начальник станції;

ДСП – черговий по станції;

ДП «Український транспортно-логістичний центр» - ЦТЛ;

Публічне акціонерне товариство «Українська залізниця» - УЗ;

СТЦ – станційний технологічний центр;

ЕЗТС – елемент залізничної транспортної системи.

Вступ

Організація транспортування та рівень надання сервісу клієнтам інфраструктури залізничного транспорту в найближчій перспективі повинні у повній мірі відповідати Європейським вимогам. Потрібні доопрацювання проекти використання технології впровадження супровідних, митних та інших технічних актів у міжнародному вантажному обміні, забезпечення трансграничної координації державних структур та компаній, пов'язаних із здійсненням міжнародних залізничних перевезень.

На ДП «Український транспортно-логістичний центр» (ЦТЛ) покладено кілька важливих завдань з метою покращення ефективності управління власним рухомим парком, вдосконалення планування перевізного процесу, попутного завантаження, застосування маршрутизації перевезень, здвоєних операцій і зниження фінансових витрат, що пов'язані з розподілом порожніх вагонів.

Наведені задачі, в умовах обмежених можливостей, крім переробки управління перевізним процесом потребують на базі розвитку комп'ютеризації.

Основним завданням є створення та оновлення обов'язкових та рекомендаційних інструкцій ОСЗ, на основі яких і реалізується безпаперова технологія перевезення вантажів у міжнародному залізничному сполученні.

На 15 ключових сортувальних станціях України обробляються основні вантажні вагонопотоки, виконуються операції із розформування та формування поїздів за призначеннями та із пропуску поїздів без розподілу з мінімальним часом перебування їх на станції при ефективному використанні всіх технічних засобів станції; технічне обслуговування; комерційний огляд складів поїздів і усунення виявлених дефектів вагонів; зміна локомотивів і локомотивних бригад при безумовному дотриманні вимог безпеки руху поїздів та охорони праці. Постає питання теоретичного обґрунтування необхідного розвитку колії.

В дослідженнях фахівців недостатньо уваги приділено обслуговуванню вантажовідправників і вантажоотримувачів у залізничних вузлах з урахуванням

стабільної доставки вантажів на основі використання узгодженого плану формування та чіткого графіку руху поїздів, тому тема магістерської роботи є актуальною. Мета і задачі дослідження.

Метою роботи є удосконалення технології сортувальної станції, на прикладі станції О, при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації, що дозволить зменшити експлуатаційні витрати залізничних державного і приватних операторів - власників рухомого складу.

Мета реалізації досягається при постановці і вирішенні наступних завдань:

- аналіз застосування складових інфраструктури сортувальної станції, на прикладі сортувальної станції О, при міжнародних перевезеннях, заходів щодо використання інформаційних технологій;

- удосконалення схеми результативного використання складових інфраструктури сортувальної станції при міжнародних перевезеннях парком різних власників в умовах цифровізації;

- удосконалення інформаційної системи керування станційними процесами на основі зростання ефективності використання складових інфраструктури сортувальної станції.

Об'єкт дослідження - процес організації роботи сортувальної станції при міжнародних перевезеннях парком різних власників.

Предмет дослідження - використання елементів інфраструктури сортувальної станції.

Методи досліджень. Під час аналізу використання складових інфраструктури сортувальної станції застосовані методи системного аналізу, теорії ймовірностей та математичної статистики; удосконалення інформаційної технології керування станційними процесами ґрунтувалися на методах теорії ухвалення рішень та економічного аналізу.

Наукова новизна отриманих результатів. У дослідженні на основі розширення інформаційних засобів АСК ВП УЗ-Є вдосконалено інформаційну ресурсоефективну технологію керування роботою сортувальної станції, на прикладі станції О, при перевезеннях парком різних власників.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій зумовлена відповідним математичним апаратом, правильністю формалізації та розв'язання задачі, адекватністю моделі реальним об'єктам, репрезентативністю вибірки статистичного матеріалу.

Достовірність підтверджується збігом результатів експериментів з результатами опрацювання статистичних досліджень на реальній станції з відхиленням до п'яти відсотків.

Практичне значення отриманих результатів. Рекомендації, які одержані під час удосконалення інформаційної технології обробки поїздів і переробки вагонопотоків на сортувальній станції в умовах сервісного обслуговування вантажовідправників та вантажоотримувачів, дають змогу організувати комплексну взаємодію вантажовідправників, станцій відправлення, напрямків руху і призначення вантажів та вантажоотримувачів на основі узгодженого плану формування і чіткого графіка руху поїздів та здійснювати автоматизований контроль доставки вантажів.

Відповідно до теми роботи в співавторстві опублікована наукові тези [26]. Також матеріали доповідались на 85 студентській науково-технічній конференції УкрДУЗТ, м. Харків.

Структура та обсяг роботи. Робота складається із вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Висновки

У даній праці вирішена практична задача вдосконалення функціонування сортувальної станції на прикладі станції О, при міжнародних перевезеннях в умовах цифровізації, що дозволить зменшити експлуатаційні витрати залізничних операторів державного та приватного секторів.

1. У дослідженні виявлено, що розвиток цифрових рішень на основі електронного документообігу ще недостатньо поширений серед персоналу сортувальних станцій, які безпосередньо виконують прийом-відправлення поїздів та маневрову роботу, як на території станції, так і на під'їзних шляхах. Недотримання цих умов спричиняє відмову користувачів від сервісів залізничного оператора і переходу до інших видів транспорту, зокрема автомобільного.

2. Дослідження вхідних вагонопотоків у елементах транспортних систем на сортувальній станції показали, що розподіл їх параметрів може бути апроксимований узагальненим законом Ерланга з коефіцієнтом варіації 0,74–0,86. Щодо вхідних вагонопотоків на вантажні фронти, розподіл їх інтервалів залежить від значної кількості факторів, насамперед від технічного оснащення, обсягу переробки, кількості маневрових локомотивів та рівня їх завантаження, а також перерозподілу сортувальної діяльності між станцією і проміжними вузлами прилеглих ділянок.

3. Проведений аналіз та розрахунки потрібної кількості колій у парках приймання, сортувальному та відправлення показали доцільність визначення параметра, який залежить від кількості поїздів, що розформовуються та формуються у межах змінних інтервалів. Для таких інтервалів слід визначати кількість маневрових локомотивів, технологічний інтервал і пропускну спроможність гірки та витяжної колії.

Ці показники повинні враховувати розрахункову кількість елементів інфраструктури та доцільність формування збірних поїздів на проміжні станції прилеглих ділянок із детальним підбором вагонів для подавання-забирання. Ресурсозберігаюча методика взаємодії елементів інфраструктури базується на

принципі стабільності, інтенсивності використання, завантаження, надійності, ефективності застосування компонентів та відповідних технологій залізничних транспортних систем вантажних станцій вузла.

4. Функціональну схему діяльності сортувального комплексу, на прикладі станції О, при перевезеннях парком вагонів різних власників та прилеглих ділянок слід визначати шляхом оптимізації основних показників роботи. Цільова функція потребує врахування вартості часових та технічних складових і, порівняно з іншими дослідженнями, запропонована стохастична модель враховує обслуговування вантажовідправників і вантажоотримувачів на проміжних станціях прилеглих ділянок, з урахуванням типу вагонів та характеру вантажу.

5. Для впровадження технології «Доставка в термін» слід:

- розробити мережеві та дорожні плани формування вантажних поїздів з урахуванням закріплення спеціалізації колій у технічних (сортувальних) парках станцій, на яких проводиться переробка вагонопотоків відповідно до зобов'язань залізниці щодо термінів доставки вантажів і обігу вагонів різних операторів, із урахуванням гнучких технологій поїздоутворення;
- враховувати гнучкі договірні тарифи для прискорення руху поїздів або вагонопотоку, або для збереження визначеного терміну доставки (при прискоренні терміну за запитом користувача);
- доповнити існуючу спеціалізацію вантажних поїздів, виділяючи «Опорну технічну станцію» в кожному регіоні залізниці та мережу «Дільничних технічних станцій», враховуючи кореспонденцію вагонопотоків у попутному напрямку між цими станціями і варіантне поїздоутворення на взаємодіючих об'єктах мережі.

6. Сумарний приріст економічного ефекту з урахуванням приведення грошових витрат до останнього року розрахункового періоду становить 1592,8 тис. грн. Строк окупності одночасних витрат настає у 2027 році. Враховуючи, що час простою вагонів скорочується на 8,7%, для роботи з новим програмним забезпеченням потрібно 4 оператори існуючого штату. Нове програмне забезпечення покращить роботу опорної сортувальної станції О.

Список використаних джерел

1. Концепція державної програми реформування залізничного транспорту України. Схвалено розпорядженням КМУ №651-р від 27.12.2006. URL: <http://https://www.kmu.gov.ua/npas/60705298>.
2. Про залізничний транспорт: Закон України від 04.07.1996 р № 274/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
3. Транспортна стратегія України на період до 2030 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. №430-р. URL: <http://https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text>.
4. Про транспорт : Закон України від 10.11.1994 р. № 233/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text>.
5. Технологічний процес роботи сортувальної станції Основа Південної залізниці: затв. наказом начальника залізниці 25 грудня 2014 року №502/Н – Харків: Управління Південної залізниці, 2016. – 376 с.
6. Інструктивні вказівки з організації вагонопотоків на залізницях України. *Транспорт України*. К., 2005. 96 с.
7. Балака Є.І., Зоріна О.І., Колеснікова Н.М., Писаревський І. М. Оцінка економічної доцільності інвестицій в інноваційні проекти на транспорті : навч. посіб. Харків : Транспорт, 2005. 186 с.
8. Бутько Т.В., Калашнікова Т.Ю., Сіконенко Г.М. Забезпечення стійкості функціонування сортувальної станції в умовах транспортного ринку. *Міжсвузівський зб. наук. праць*. Харків: УкрДАЗТ, 2001. Вип. 43. С. 82-88.
9. Данько М.І., Кулешов В.В. Визначення парку вагонів операторських компаній для забезпечення перевезень вантажів залізничним транспортом. *Зб. наук. праць УкрДАЗТ*. Харків, 2004. Вип. 57. С. 121-128.
10. Данько М.І., Кулешов В.В., Ломотько Д.В. Удосконалення організаційно-технологічної моделі використання вантажних вагонів різної форми власності на залізницях України. *Зб. наук. праць УкрДАЗТ*. Харків, 2012. Вип. 129. С. 5-12.

11. Данько М.І., Котенко А.М., Кулешов В.В., Кулешов А.В. Удосконалення функціональних можливостей автоматизованого аналізу стану технічних засобів в частині прийняття керівних рішень на умовах ресурсозбереження. *Восточно–Европейский журнал передовых технологий*. 2009. № 4/7 (40). С. 4-7.
12. Кулешов В.В., Кулешов В.М., Носенко М.П. Удосконалення прогнозування попиту на вантажні перевезення залізничним транспортом. *Вестник национального технического университета "ХПИ"*. 2008. №43. С. 136-139.
13. Контроль за расходами на инфраструктуру. *Железные дороги мира*. 2004. № 1. С. 14-16.
14. Кулешов В.В., Орда С.М., Ковьяр С.М. Удосконалення роботи технічної станції при міжнародних вантажних перевезеннях в умовах інформатизації. *Людина, суспільство, комунікативні технології: Матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків 26- 27 жовтня 2023 р.) УкрДУЗТ, 2023. С. 21-23.*
15. Кулешов В.В., Каравай Г.В., Логінова Ю.О., Фьодоров М.М. Удосконалення моделі місцевої роботи прикордонного залізничного вузла. *Міжнародна транспортна інфраструктура, індустріальні центри та корпоративна логістика* : Матеріали Вісімнадцятої науково–практичної міжнародної конференції (м. Харків, 2-3 червня 2022 р.). Харків, 2022. С. 81-84.
16. Кулешов В.М., Доценко Ю.В. Сучасні технології обслуговування вантажовласників на залізниці. *Зб. наук. праць УкрДАЗТ*. Харків, 2003. №53. С. 82-86.
17. Котенко А.М., Ковальов А.О. Логістична модель доставки вантажу від відправника до одержувача. *Зб. наук. праць УкрДАЗТ*. Харків, 2003. Вип. 53. С. 25-29.
18. Кулешов А.В. Удосконалення функціонування автоматизованої системи «Месплан» з метою прогнозування обсягів перевезень. *Восточно–Европейский журнал передовых технологий*. 2010. № 4/4(46). С. 9- 12.

- 19.Кулешов В.В., Савченко В.М., Самойлов М.О. Удосконалення технології перевезень при побудові моделі функціонування транспортних систем залізничних сортувальних станцій. *Зб.наук.праць УкрДАЗТ*. Харків, 2012. Вип. 131. С. 54-60.
- 20.Крячко В.І., Крячко К.В., Носенко М.П. Ресурсозберігаючі підходи до конструктивно–технологічних параметрів сортувальних станцій. *Зб. наук. праць ДІЗТ*. Донецьк, 2007. Вип. 12. С. 5-9.
- 21.Міністерство інфраструктури України. *Офіційний веб-сайт*. URL: <http://mtu.gov.ua/> .
- 22.Офіційний веб-сайт Укрзалізниці. URL: <http://www.uz.gov.ua/> .
- 23.Кулешов В.М., Лаврухін О.В., Константінов Д.В. Інформаційні технології в управлінні міжнародними перевезеннями: Конспект лекцій. – Харків: УкрДАЗТ, 2011. – 62 с.
- 24.Математичні методи дослідження операцій : підручник / Є.А. Лавров, Л.П. Перхун, В.В. Шендрик та ін. - Суми : Сумський державний університет, 2017. – 212 с.
- 25.Математичні методи моделювання: навчальний посібник / О.П. Чорний, В.К. Титюк, Н.М. Істоміна та ін.; заг. ред. О.П. Чорний. – Кременчук: ПП Щебатих О.В., 2016. – 234 с.
- 26.Кулешов В.В., Серік Т.В., Гришко Б.Ю. До питання удосконалення місцевої роботи технічної станції при міжнародних перевезеннях в умовах інформатизації. *Людина, суспільство, комунікативні технології: Матеріали XIII міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків 24- 25 жовтня 2025 р.) УкрДУЗТ, 2025. С. 207-209.*